

Tim Burton se je pred snemanjem filma o Edwardu D. Woodu, jr. verjetno spopadal s podobnim vprašanjem kot Steven Spielberg ob **Schindlerjevem seznamu**. Namreč, kako najverodostojneje ujeti čas, v katerem je ustvarjal; in še pomembneje, kako zaobjeti ustvarjalčevo karizmo, ki se je nedvomno reflektirala v njegovih filmih. Jasno, **Eda Wooda** je posnel na edini možni način, v črno-beli tehniki, ob tem pa razveseljuje dejstvo, da se njegovega življenja ni lotil strogo biografsko, megalomansko, temveč predvsem na intimni ravni in izpostavil tri poglobitve dejavnike: prvič, njegovo frenetično, obsedeno zavezanost filmu, iz česar neposredno izhaja drugo, namreč, da je v toku let okrog sebe zbral kopico zvestih sodelavcev in s tem takorekoč ustvaril svojo 'filmsko' družino ('vse za film'), in tretjič, njegov neverjetni (naključni?) amaterski delavni tempo, s katerim je bil sposoben film posneti v štirih dneh.

Edward D. Wood, jr. je z leti postajal vse bolj tragična figura, zato Burtonova poteza, da s filmom zaobjame le njegova prva leta, od 1953 in prvenca **Glen or Glenda** pa do 'najslavnejšega' **Plan 9 From Outer Space** (1959), deluje precej hollywoodsko previdno; toda kot že rečeno, **Ed Wood** ni biografija, temveč posvetilo režiserjevi ustvarjalni energiji ter manipulativni in improvizacijski sposobnosti, kar neposredno priključuje sorodne metode Orsona Wellesa, ki je doživel podobno, če ne še bolj bolečo usodo. Eda Wooda je Hollywood vseskozi ignoriral, Wellesa pa je zavrnil in eden ključnih momentov filma je gotovo njuno naključno srečanje v nekem hollywoodskem baru. Ed Wood je obupan nad kariero, nikakor ne najde denarja za svoj film in v agoniji sreča še enega izobčenca. Zgodovinsko naključje je hotelo, da se je Welles ravno v tem času (piše se leto 1957), po desetih letih izgnanstva vrnil v Hollywood, da bi posnel svoj zadnji film za veliki studio, **Dotik zla** (*Touch of Evil*). Magičnost trenutka je prav v položaju, 'socialnem statusu' vsakega izmed njiju. Welles (Vincent D'Onofrio) kot večni megaloman tarna Woodu, da mu za vlogo mehiškega policaja vsiljujejo Charltona Hestona, čeprav bo snemal hollywoodski (resda B) film, Wood pa njemu o bankrotu med snemanjem filma **Plan 9**. Vsak od njiju je torej na skrajnem koncu; Welles kot 'veliki' bo po desetih letih prvič s spodobnim proračunom posnel briljantni **Dotik zla**, svoj (v okviru tehničnih zmožnosti) najimpresivnejši film, Ed Wood kot 'najslabši' pa **Plan 9**, 'po katerem se ga bodo spomin-

Ed WOOD

režija:

Tim Burton

scenarij:

Scott Alexander, Larry Karaszewski

fotografija:

Stefan Czapsky

glasba:

Howard Shore

igrajo:

Johnny Depp, Martin Landau, Sarah Jessica Parker, Patricia Arquette, Jeffrey Jones, Bill Murray, Lisa Marie ZDA, 126 minut

Martin Landau in Johnny Depp v filmu Ed Wood

jali', kot pozneje poudari ob premieri.

Ed Wood potemtakem ni le izjemno posvetilo istoimenskemu avtorju, temveč B-filmu nasploh, s čimer je Burton (med drugim tudi zaradi skromne biografske podlage) presešel ozko zastavljen projekt, ki ga napoveduje naslov sam.

SIMON POPEK